

Додаткові матеріали для вивчення творчості В. Домонтовича

Діалог із науковцем

Ярина Черногуз

Кіносценарність у «Дівчині з ведмедиком»

Романи «Дівчина з ведмедиком» і «Доктор Серафікус» мають багато рис літературного сценарію, про що свідчить виражена сигнальна функція мови в поєднанні з яскравим авторським баченням кожного персонажа, наявність дотепної, лаконічної й афористичної прямої мови, виконаної цілком у дусі написів-кадрів, система неординарних персонажів і взаємодії між ними. Кіносценарність у «Дівчині з ведмедиком» посилюється також завдяки одиничній фокалізації¹ оповіді, оскільки розповідь від першої особи дає виразне уявлення про ракурс зйомки (погляд головного персонажа-фокалізатора) та, якщо мова йде про сучасний кінематограф, відкриває можливості до введення в екранізацію закадрового голосу оповідача як структурного елементу сюжету та важливого компонента поетики фільму. Обидва романи мають високий потенціал до перетворення в кіносценарій і екранізацію. В авторському стилі В. Домонтовича частково наявна технічна кіноконструкція, яка включає адаптацію кіноприємів у візуальному зображенні художньої дійсності та її простору. Майже кожен твір має цікаві, такі, що надаються до пластичного аналізу, монтажні фрази, виконані за кінематографічною технікою гри планів (укрупнення, зменшення, наплив), панорамування, фотографічні інтерпретації із увагою про тінь, освітлення. Ремінісценції та альянзи на кінокартини 1920-х років, зокрема, на «Поцілунок Мері Пікфорд» та «Папіросницю з Моссельпрому», надають творам В. Домонтовича ще одну грань інтертекстуальності, виявляючи зв'язок автора не лише з елітарною культурою його доби, а й популярною, відображаючи його дещо іронічне ставлення до неї.

1. * Чи погоджуєтеся ви з дослідницею, що текст роману В. Домонтовича можна легко перетворити на кіносценарій?
2. * Чи можна відтворити у сценарії весь спектр інтертекстуальності роману? Обговоріть цю тему в класі.

¹ Фокалізація – точка зору.